

НОВЕ ГОЛОСУВАННЯ НАД ПОДАТКОВИМ ЗАКОНО-ПРОЄКТОМ

Вашингтон, 18 жовтня. — Негайно після відхилення в Палаті Репрезентантів законопроєкту про накладення нових податків, зійшлися представники обидвох конгресових палат ще раз на конференцію і дійшли до нової згоди над загальною сумою, яку мали б нові податки принести. Отже встановлено, що вона досягне \$5,691,000,000. Негайно після такої згоди сенат схвалив її голосуванням на око в четвер увечері, а Палата Репрезентантів мала б узяти цю справу під голосування в п'ятницю. З уваги, що відмова нового податку Палатою в теперішній час викликала гостру критику в часописах, уряд переконаний, що цим разом Палата піде солідно з Сенатом. През. Труман пригадав, що він закладав нових податків висотою десять мільйонів, отже не бачить причини, чому Палата мала б відкинути законопроєкт, який передбачує ледве половину того, чого уряд викидав. — З інших справ, які покладані на конференції, помітні згода на новий поштовий законопроєкт. У ньому передбачена між ін. підвищення ціна поштових карток з одного на два центи і затримання теперішньої три-центової поштової оплати за листи.

СТЕЙТОВИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ПОТВЕРДИВ ЗАБОРОНУ ФІЛЬМА „МИРАКЛ“

Олбей, Н. Й. — Стейтовий Апеляційний Суд підтримав заборону, видану Радою Регентів, висвітлювати прилюдно фільм „Миракл“ („Чудо“) на тій підставі, що він „богохульний“, як сказано в вирішених регентів. У мотивах апеляційного суду сказано, що фільм „богохульний“ тому, що „довістко захватує“ святе розуміння стосунку між Ісусом і його батьками“. При цьому сказано, що заборона не йде проти засади свободи слова, бо фільмові картини це в першу чергу засіб розваги. Підприємці, які привезли фільм з Італії, звернуться зі скаргою до Верховного Суду Злучених Держав.

Звільнення з праці податкового побора в Нью Йорк

Федеральний комісар трішніх податків оголосив, що

ПРЕЗИДЕНТ ЗАНИДАЄ НЕПРАВДУ ГЕНЕРАЛОВИ МЕК АРТУРОВИ

Вашингтон. — Президент заявив, що ген. Доглес Мек Артур не мав підстави твердити на конвенції Американського Легіону в середу, що він „безперечно знівечив“ тасмійний план федерального уряду передати острів Формозу китайським комуністам, а водночас і признати їм місце в Об'єднаних Націях. На пресовій конференції президент сказав: „Твердження генерала не було

ВІЙСЬКОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ЧУЖИНИХ КРАЇН ОБЧИСЛЕНА НА 25 БІЛЬЙОНІВ

Вашингтон. — Військова допомога на допомогу Європі с метою її повного озброєння, йде до \$25,000,000,000 упродовж трьох років, як це обчислює Бюро Військової Допомоги, на чолі якого стоїть бригадир генерал Джордж Г. Олмстед. Передбачений видаток — це тільки половина видатків

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЛЕГІОН ЗА ЧИСТКУ ДЕПАРТАМЕНТУ СТЕЙТУ

Маямі, у стейті Флорида. — Серед окликів обурення заклала конвенція Американського Легіону, щоб перевести чистку в департаменті стейту і „негайно відсутити теперішніх головних лідерів політики“. Обурення виявилися голосними

В АМЕРИЦІ

- „Поміжкочорочовані“ заклад Луї Бундсоні Генрі Волес, за те, що Бундсоні представив Волеса як комуністичного популіста при складанні американської політичної супроти Китаю в 1944 р. Цей заклад зробив Волес на пересуваннях сенатської комісії безпеки, зголошуючи свій протидоказ. Такої тактики додержується теж спеціальний амбасадор Філіп К. Джексон, відповідаючи на подібні заклики проти нього Гарольда Стассена в сенатській комісії закордонних справ.
- Відставлено від праці 2,000 робітників в вартатах Джералд Електроник у Сиракузі, Н. Й. Фабрика зупинила працю, бо не стало матеріалів.
- Мобільні за дом у Бразилії відправляють мешканці Ріо де Жанейро й околиці. Це найбільш посуха в Бразилії за 30 років у теперішнім десятилітті, що почався з 30 вересня.
- Показали зброю від одного до восьми років трьох людей за передачу фальшивих грошей в Нью Йорку. Їх вивели поліції власник торгівлі цигаретками, коли вони пробували змінити гроші.

ПРЕЗ. ТРУМАН ПОТВЕРДИВ БЕЗВАРТІСНІСТЬ ДОГОВОРІВ ЗІ СОВЕТАМИ

Вашингтон. — Президент Труман, відповідаючи вчора на пресовій конференції за запит кореспондентів, potwierдив висловлений ним вже раніше погляд, що договори зі Стовеским Союзом не варт скравка паперу, на якому вони написані. Це викликало деяке стурбування в дипломатичних колах, включно з державним департаментом, які все це вірять в можливість порозуміння з Кремлем, або щонайменше в можливість розмов між „чотирма великими“ для відпущення теперішнього положення в світі. Такі можливості добуваються теж в останній відповіді товеского міністра закордонних справ Вишинського на пропозиції американського амбасадора Кірса щодо зусиль для перемир'я в Кореї та налагодження співпраці між Мо-

СЕНАТ ОДОБРЮЄ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ З НІМЕЧЧИНОЮ

Вашингтон, 18 жовтня. — Сенат схвалив і передав Білому Дому до підпису спільну резолюцію про закінчення воєнного стану з Німеччиною. Палата Репрезентантів схвалила цю резолюцію в липні ц. р. Її домагає президент Труман 9 липня. В той час він висловив обурення проти того, що Росія розбила Німеччину на дві частини і не допустила до формального складання мирної угоди. Перед голосуванням додано поправку про

СТВЕРДЖУЄ ЗРІСТ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ В СОВЕТАХ

Нью Йорк. — Гері Шварц поміщує в виданні щоденника „Нью Йорк Таймс“ чергову статтю про відносини в Советах, згадуючи, що життєвий рівень там тепер підвищений. В наслідок того відчужається зріст російського патріотизму, а це має свої наслідки, бо „в парі з ростом російського патріотизму омійний розквіт й зріст націоналізму неросійських народів, головну українців і народів середньої Азії. Ці народи не виявляють радості з підданства російській куль-

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ СЕЗОН ПІД ЗНАКОМ МАНІФЕСТАЦІЇ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — В місцевих українських колах вважають, що весь цьогорічний сезон громадської і політичної діяльності американських українців, проходить під знаком невеликої вже все-російської української маніфестації в Нью Йорку, заповідженої на неділю 11-го листопада в Мангеттен-Сентер. Сама маніфестація відбувається в обставинах можливостей радикальних змін в американській та міжнародній політиці відносно Сходу Європи, заповіданих державним секретарем Ачесоном в його заяві про „новий реалізм“ американської політики відносно російського імперіалізму в його білій і червоній закрасках. Загальна актуалізація справи українського визволення, як теж виступ на маніфестації визначних американських представників, не тільки заактуалізують маніфестацію в Нью Йорку теж в американському світі, але й надають їй важливий політичний характер. Головними словами маніфестації буде додання розчленування ССССР та створення самостійних національних держав, між ними самостійної і соборної України. — Маніфестація зокрема дасть відповідну підтримку ві-

„УКРАЇНА ХХ. СТОРІЧЧЯ“ — НАЙКРАЩИЙ ТВІР МЕННІНГА

Нью Йорк. — „Автор багатьох книг про українську історію і літературу, проф. Кларенс А. Меннінг з Колумбійського університету досягнув вершка своєї творчості цю своєю кни-

ПОЛОЖЕННЯ В РАЙОНІ СУЕЗУ НОРМАЛІЗУЄТЬСЯ

БРИТАНЦІ ЗВІЛЬНЯЮТЬ ЗАЙНЯТІ ПІДЧАС ЗАВОРУШЕНЬ СПОРУДИ; ПОРЯДОК ПРИВЕРНЕНО.

Каїро. — Критичне положення в районі Суецького Каналу, створене єгипетськими заворушеннями кілька днів тому, почало знову нормалізуватися і британські війська почали звільнювати окуповані ними єгипетські споруди в Ізмаїлі та Порт Саїді. Ведуться переговори для звільнення інших окупованих британцями пунктів. Згідно з повідомленнями з Лондону, вчора

ІТАЛІЯ ПРОПОНУЄ ПОСЕРЕДНИЦТВО В СПРАВІ СУЕЗУ

Рим. Італійський прем'єр Альфредо де Гаспері запропонував вчора в сенаті італійське посередництво для мирного поладження англо-єгипетського конфлікту в справі Суезу й Судану. Промовляючи на закінчення триденних дебат в справі італійської закордонної політики, прем'єр де Гаспері заявив, що коли б тільки трапилася нагода, Італія доложити б свої найкращі зусилля для „узгодження національних аспірацій народів Близького Сходу з konieczністю оборони нашої спільної Середземноморської цивілізації“. Говорячи про теперішню англо-єгипетську кризу, де Гаспері заявив: „Італія відноситься зі симпатіями та глибоким розумін-

В КОРЕЇ РОЗГОРТАЄТЬСЯ БИТВА ЗА КУМСОНГ

Корея. — Після частинної евакуації міста Кумсонг, важливої комуністичної бази постачання і розподілу в північно-центральної Кореї, комуністичне командування, виходячи з міркувань на оборону міста та почало перекидувати там свіжі комуністичні сили. Аліянці, в своєму „обмеженому наступі“, підступили на віддалі вже тільки приблизно двох миль від міста, — очинуючи доволіширий терен від комуністичних недобитків. Під час ночі аліянські частини відбили всі ворожі спроби протинаступу. До пов-

„ОБЕРЕЖНИЙ ОПТИМІЗМ“ ВІДНОСНО ПЕРЕГОВОРІВ В ПАНМУНДЖОМ

Токіо. — Аліянський представник на вчорашній конференції зв'язкових в справі передумов для відновлення мирних переговорів в Кореї висловив „обережний оптимізм“ щодо можливостей дальшого розвитку нарад та їх успішного закінчення. Вчорашні, вже восьмі з черги наради зв'язкових мали зрушити справу з „першої точки“, як аліянці пішли на компроміс та погодилися на поширення нейтральної зони довкола місця переговорів, хоча й не в такій мірі, як цього домагаються комуністи. Вчорашні наради відложено, щоб дати комуністичним зв'язковим нагоду порозумітися зі стоїм командуванням. Якщо б вони погодилися на аліянські пропозиції в цій справі, тоді залишилося до вирішення ще тільки справа перелету аліянських літаків через нейтральну зону. Шойно після того були б створені передумови для відновлення повних переговорів в справі перемир'я, перер-

У ВІВТОРОК ПОЧНЕТЬСЯ АНТИ-КОМІНФОРМІВСЬКИЙ „МИРОВОЙ КОНГРЕС“ В ЮГОСЛАВІЇ

Београд, Югославія. — В найближчий вівторок, 23-го жовтня, почнеться в хорватській столиці Загребі анти-комініформіський „світовий конгрес миру“, для протиставлення подібному конгресу, влаштованому свого часу у Варшаві. В конгресі в Загребі візьмуть участь представники 18 країн: Австрії, Бельгії, Британії, Франції, Греції, Голандії, Італії, Німеччини, Швеції, Швай-

ВИРІШУЄТЬСЯ СПРАВА ІРАНУ В РАДІ БЕЗПЕНИ

Нью Йорк, 19 жовтня. В Раді Безпекі Об'єднаних Націй мас відбутися сьогодні голосування над двома британськими резолюціями відносно англо-іранського нафтового конфлікту. Проте, вже наперед заповідається малу можливість такого вирішення, не тільки з огляду на правдоподібне товеске вето, але й на зміну югославського становища. Югославський представник заявив, що він голосуватиме в користь британської резолюції, а не тільки під умовою, що Британія „скреслить“ зі своєї резолюції вступ при рішеннях Міжнародного Трибуналу. Британський представник зі свого боку заявив, що це цілком неможливо, бо тоді й сама резолюція не мала б жадної вартості. У висліді заходить можливість, що голосування впаде по рівності — 6 голосів за і проти, отже справа не буде вирішена. Ще існує можливість, що Рада, крім товеского представника, видасть спільну заяву, рекомендуючи відновлення ірансько-англійських переговорів. Чергове засідання Ради відбудеться вже в Парижі.

В СВІТІ

- Цьогорічну Народну Нобелівську премію в психології і медицині присуджено доктору Максиму Тейлерові з Міжнародного Інституту Здоров'я при Фундації Ракефеллера в Нью Йорку. Народну премію за успіхи д-ра Тейлера в дослідженні над бактеріями жовтої гарячки.
- Індійський прем'єр Неру почав нову кампанію за прийняття червоного Китаю до Об'єднаних Націй.
- Товеска поліція в Берліні заохопила вчора малу частину американського сектора, проголошуючи її включення до Врандєнурської провінції.
- Аліянці в Німеччині планують скасувати в найближчому часі деякі міжнародні органи контролю промисловості в Рурщині.
- Американський громадянин д-р Вернер Ріхтер іменовани ректором німецького університету в Бонні. Ріхтер втік до Америки за часів Гітлера і був натуралізований.
- Перед прийняттями комуністичної партії в Вресьелі відбулася підложена бомба, за подіями незасичи матеріалів швидко.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$ 5.25	Six months	\$ 5.25
На три місяці	\$ 2.75	Three months	\$ 2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$ 6.50	Six months	\$ 6.50
На три місяці	\$ 3.50	Three months	\$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОБЕРТ А. ТЕФТ

За рік відбудуться вибори нового президента держави, до яких обидві головні політичні партії готуються уже довгий час. Ідеться в першу чергу про те, хто з обох головних партій має найбільші шанси, щоб потягнути за собою якнайбільше виборців. Над тим ломлять собі голови екзекутиви Демократичної й Республіканської партій. Інші партії не входять в рахунок. Вони могли б тільки одні чи другі головні партії допомогти, або пошкодити, але своїх кандидатів провести не в силі.

Демократи надіються, що теперішній президент Труман буде знову кандидатом. В такому випадку він не матиме ніякого контр-кандидата в Демократичній партії й напевно буде вибраний її кандидатом. Зате інакше з Республіканською партією, яка вже довгий час намагається дійти до влади. Тут уже більше кандидатів і то з визначними іменами і сильними впливами. Однак ніхто з них досі не дав ще до зрозуміння, що буде кандидувати. Поспішився проголосити свою кандидатуру за рамени Республіканської партії щойно сенатор Роберт А. Тефт, республіканець з Огайо. Про цю кандидатуру вже з'явилися різні коментарі, з яких можна бачити одне: він є сильний кандидат. Ситуація може однак змінитись ґрунтовно, якщо захотів кандидувати як республіканець другий сильний кандидат — ген. Двайт Айзенгавер. Про його кандидатуру розписуються у всіх газетах вже кілька місяців. Та хоч як багато про це пишуть і говорять, ніхто певно не знає, чи ген. Айзенгавер захоче кандидувати. Як знаємо, в 1948 році він відмовився від республіканської номінації й проголосив це листом у пресі. Лист цей славний ще й з того боку, що генерал виразно в ньому підкреслює, що військова влада повинна підлягати цивільній та що професійні воїни найкраще зроблять, як будуть держати себе здалека від „високих політичних становищ". Сенатор Тефт, очевидно, добре знає, що в Республіканській партії вже довго ведуть агітацію за номінацією ген. Айзенгавера кандидатом на президента в тому переконанні, що його загал певно вибере. Мабуть тому Тефт у своїй першій пресовій конференції заявив, що тільки він може перемогти при президентських виборах так, як він переміг в Огайо при виборах до Сенату, звертаючись до фермерів, робітників та бізнесменів простою і ясною мовою, нічого не закриваючи, так, щоб кожний розумів, що він думає про внутрішні та закордонні справи і яка його політична програма. Таким самим „старим американським способом" думає Тефт з'єднати для себе також і американський загал.

Сенатор Тефт не такий тепер ізоляціоніст, яким він був давніше. Проте його відношення до справи оборони Європи ще задовільно не вяснене. Він завзятий противник політичної філософії демократичної адміністрації („Нью Діп"), додаючи в ній „демократичний соціалізм" та експерименти „Добродійної Держави" британських соціалістів. Зокрема він проти вкорочування індивідуальної свободи та щораз більшого скріплювання авторитету федеральної влади у Вашингтоні, що — на його думку — нездорове явище, бо веде до диктатури. Щодо цього Тефт не різніть від Айзенгавера. Відрізняє їх головним відношенням до справи оборони Західної Європи, яку Айзенгавер хотів би рятувати усіми силами і засобами. Це одно: Проти Тефта готові повести кампанію проводи зорганізованого-робітництва, як це було при сенатських виборах. Тільки, як пише Віктор Різел, тим разом цей провід буде осторожнішим і не визнає Тефта так скоро „публічним ворогом", як це було, коли він старався за поновний вибір до Сенату. Це ж поважний кандидат і може опинитись у Білому Домі.

Едвард М. О'Боннор,
Член ДП Комісії, Вашингтон.

ТРАГЕДІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІ

(Доповідь, виголошена на Ака (темі ЗУАДК в Метрополітен Опері Гавз у Філадельфії, 13-го жовтня 1951).

Зібравшись у цій величній залі, щоб віддати поклін Українським Патріотам, які впродовж століть вели славу боротьбу за національну незалежність, ми більше, ніж будь-коли здаємо собі справу з повного значення народних великого Американського права на незалежність. Майже на засяг руки від місця нашого теперішнього зібрання сміливі американські патріоти підписали в дію Декларацію Незалежності, з якої народилась наша велика нація. Ця Декларація встановила основні права і вольності, що прислужують всім людям, та вяснила, що заперечення тих прав людям є справедливою причиною для збройного повстання. Таким чином, принципи, встановлені Декларацією Незалежності, стали босвим гаслом американських патріотів і від того часу правлять за натхнення для волелюбних народів по всіх усядах.

Сьогодні наша нація стоїть в обличчі найбільшої загрози для її пережиття від часів славетних днів її зачаткування. Злучені Держави є кріпкою людських вольностей та особистих нагод — широким маяком волі, що горить над світом, загрозило поглотити чорною п'ятою імперської гирани, і керівники тої нової змови не залишають сумніву, що їхні апетити не будуть задоволені, аж доки вони не прокотять цілого світу. Вони поглотять нації і народи з кривою швидкістю, але процес їхнього травлення аж ніяк не є задовольняючий. Це не легке завдання прудувати природно людську жаду воли, спонтанні зриси патріотів в умовних глобленнях, або моральні засади людської поведінки, якими від століть людство керується.

В цій змові для поневолення цілого людського роду виступає Советський Союз проголошеним і признаним провідником. Советський Союз є наслідком і втіленням фальшивого вчення Карла Маркса, Леніна і тепер Сталіна. Вже навіть поверховне знання писань тих людей розвіє будь-які сумніви щодо кінцевих цілей тої режими. Але ми поповнили її фатальною помилку, якбиб вважали, що більшість народів в Советському Союзі ставиться прихильно до думок Маркса, Леніна чи Сталіна, або підтримує змову Кремля.

Деякі соціалісти пробують представляти Советський Союз як тасмичну силу, дивну й незбагнену для західного ума, яка становить проблему, що її тільки „спеціалісти" можуть розуміти. Нещастя, що ця дивовиждна думка здобула деяке признання і — що найгірше — вона готова створити справжню загрозу для нашої майбутньої безпеки, якщо її не роз'яснить. Во відносно Советського Союзу є багато справ таких простих, як А-Б-В, і ці речі можуть причинити до поразки його колишніх і теперішніх цілей.

Найбільш загальним нерозумінням відносно Советського Союзу є переконання, що це нація російського народу. Це, звичайно, цілком неправдивість, ми більше, ніж будь-коли здаємо собі справу з відповідними доповіднями поданих нею цифер по сьогоднішній день, із загальною кількістю приблизно 202,000,000 населення Советського Союзу з 91,500,000 росіянів і 110,500,000 не-росіянів. Отже більшість населення Советського Союзу, понад 54%, становлять не-росіяни.

Ідучи по цій лінії далі бачимо, що тільки дві советські республіки, Російська Советська Федеративна Соціалістична Республіка і Карело-Фінська Советська Республіка заселені переважно росіянами. Чотирнадцять інших советських республік в своєму складі у великій перевазі не-російські. Погляньмо на склад інших советських республік:

- Українська Советська Республіка, на 42,272,000 населення, приблизно 91% не-росіяни;
- Білоруська Советська Республіка — 10,525,000 населення, в тому 93% не-росіяни;
- Естонська Советська Республіка — 1,120,000 населення в тому приблизно 92% не-росіяни;
- Латвійська ССР — 1,950,000 населення, 88% не-росіяни;
- Литовська ССР — 3,134,000 населення, 98% не-росіяни;
- Молдавська ССР — 2,321,000 населення, майже 100% не-росіяни;
- Грузинська ССР — 3,722,000 населення, майже 100% не-росіяни;
- Вірменська ССР — 1,346,000 населення, майже 90% не-росіяни;
- Азербайджанська ССР — 3,372,000 населення, майже 80% не-росіяни; і т. д.

Я не потребує пригадувати Вам, що уряд Злучених Держав не визнає включення в Советський Союз Естонії, Латвії і Литви. Ви могли б спитати, що є властиво цілком того документального стану не-російських народів Советського Союзу? Ця справа має першорядне значення і для підкреслення найважливішої її частини, а бажав би зробити разом з Вами короткий перегляд трагедії Української Нації, найчисленнішого не-російського народу в Советському Союзі.

(Продовження буде).

Ю. Дайковецький.

Хто винен в большевизмі?

„К черту, українці, самоопределяйтесь, только хлеб нам отдайте".
Проф. Писаревський.

„Сіра кобилка" з „Свободи" не дає спати п. Самарському-Лидському з „Посева" („Посев", ч. 35/274 ст. 6, „Кому принадлежит слово"). Шановний автор не згоджується з тим, що „комунізм — це продукт московської душі" й намагається в рівній мірі перекинути відповідальність за большевизм і на українців. Подібне твердження або незнання минулого, або злісний фальш. Погляньмо коротенько, що має большевизм специфічного російського (московського).

Коли приглянемо до російського способу землевладіння з часів перед большевизмом, то побачимо, що тодішнє російське село перебувало власне в стадії пів осідлому. Земля належала до громади („общинне землевладеніє") що 5-7 літ відбувався т. зв. „чорний передел" — себто перелі земель відповідно до кількості мужеських членів громади. Приватної власності на землю не було. Тільки на інше місце не переходили, бо не було вільного.

Погляньмо на російське село: хати не білені, стоять на вигоні, жадної огорожі біля них, жадного садочка, жадних квітів. Пара верб над річкою. Городині, якщо є за селом, всь разом. Все має тепер вигляд т. м. ч. а. с. о. в. с. т. Село можна без жалю кинути й переїхати на нове місце. Це ще пізніший спосіб життя.

На Україні право власності на землю існує з правдавних часів. За часів князівських воно було вже цілком сформоване, й у „Руській Правді" землевладіння займає почесне місце. Це глибоке почуття власності землі знаходить своє відбиття у вигляді українського села: хати охайні, білені, огорожені (ознака власності) перед квіти, біля хати садок, город. Оселя має вигляд сталої загосподарованої.

Коли повставали російські соціалістичні партії, то аграрна партія соціалістів-революціонерів („ес-ерів") прийняла за основу для своєї земельної програми цей російський спосіб землевладіння громадою (див. „парамонівські" брошури).

Соціал-демократи („ес-де") большевики, як партія робітничая, земельної програми не мали, а тому, коли їм прийшло виступити з земельною програмою, прийняли програму соціалістів-революціонерів. Сучасні колхозні й повстання на місці „общинного" землевладіння й різніть хіба тільки високістю податків та т. п., що ділиться не земля, а врожай. Як бачимо колхоз це якраз витвір „русского народного гения". Тому теж впровадження колхозів на Московщині не викликало там такого спротиву, як на Україні, де за впровадження останніх було поворотом до способу землевладіння з перед 2000 років й викликало протест, як всяка примусова репресія.

Питання релігійне в сучасному СССР становить лише натуральне продовження ді-

льності та поглядів російських „нігілістів" з кінця XIX та початків XX століття. Релігійність має російського народу „богосець" була більш формальна — згадаймо хоч би російських „старообрядників", які вмирали за зміну якоїсь літери, не зважаючи на зміст написаного. Не диво тому, що атеїзм, заперечення всякої етики, знаходилась серед росіян дуже податний ґрунт. Візьмімо безбожництво царя Петра I з його „всештутішим патріярхом" Зотовим та карнавалові процесії в автентичних ризах та з освітченими чинами, взятими з церков — чим це різниться від сучасних безбожників? Згадаймо безбожництво або диференціал російської „постулованої" інтелігенції перереволуційою. Див. спогади Буніна про Єсеніна в „Нов. Рус. Слово" за 1950 р.) й побачите, що творцями сучасного безбожництва, яке до речі спирається на дуже відсталі природничі теорії з кінця минулого століття, був не хто інший, як сама російська інтелігенція без участі інтелігенції української чи інших народів. В цьому нема нічого дивного, бо ще в XVII віці серед російського духівництва були люди цілком неграмотні, які про релігію не мали поняття й священнік на Півночі відправляв імпровізовану „Службу Божу" 2 рази на рік: на Великдень, коли розпустились дерева, та зимою на Миколи — без усякого календаря звичайно. (Амфітеатров, Руський поп в XVII веке). Або як міг виховувати нарід патріярх Іоаким, буший візник (Ал. Соколов. Русская история), який сам признавався до „скудності діла тоді, коли на Україні люди були назагал грамотні (Павел Алєпський), коли діяли в обороні релігій церковні братства, коли з'явилась така сильна полемічна література, коли, нарешті, в обороні релігій виступило свідоме козацтво. За 300 літ Росія „не догнала й перегнала" Україну, а тому не диво, що „богосець" більш або менш спокійно прийняв скасування релігій, тоді, коли на Україні релігійні мотиви відгравали не останнє місце. Правда, гасло боротьби за релігію не було піднесене окремо бо були інші гасла — національні і соціальні, а боротьба релігійна була утотожена з боротьбою за автокефалію.

Як бачимо, безбожництво теж не українське й український нарід не несе за нього жадної відповідальності, як того хоче п. Самарський-Лидський. Це не жадний „спільний" витвір, а суто московський, як і весь большевизм. Далі паніть Самарський пише: „Українці були учасниками, а не об'єктами російської історії". Це вибачте за княжих часів України не брали участі в історії Росії. Москва повстала на землях Мордві, Муромі, Вєсі, до яких прийшла колонізація з Великого-Новгороду, Пскова, Торжка, яка воно асимілювала місцеве урало-алтайське населення. (Див. Ю. Д-цний, ар. 7, „Москва", „Новини", Лянсгут 1949). Пізніше почала приходити колонізація з півдня князі і духовенство),

стояв кельнер і глядів на Ганса збентежено та співчуваюче. — Пробачте! Вже пора зчиняти каварню. Ви дозволите... — Ах! — Ганс аж тепер за примітив, що столики пусті, гамір затих, у каварні лише він один із своїми листами, що лежали перед ним розсіпані на столі. Він згорнув їх поспішно і вишов важким, п'яним кроком.

У канцелярії дивізійного магазину було тепло, затишно. Вебер роздягнувся. Вже пора була спати, та він нараз злякався сну. Це ж не сон! Скільки ночей пролежав він у марині, коли химери стали кружляти кругом нього, коли вся п'ята кімнати наповнювалась тисячами пролетних образів, машкарних лиць, привидів. Ні, рішуче не засне тепер. Ганс присів біля стола, розгорнув книги. Колони цифр виростали перед ним довгі, ніби безконечні, він перебігав їх докладно олівцем мов відбирав дефіляду армії запліла. Праця втихомирювала його розкитані нерви, думки упорядковувались. Вебер став навіть бадьорий, безтурботний, мов те колісце у великій

але до патр. Нікона II впливи були незначні (див. вище згаданий арт. в „Новинах"). Сильні впливи України на Москву датується доперва другою половиною XVII віку особливо часами Петра I. Цей вплив був так значний, що виявився навіть у зміні назви „Московського Государства" на „Руськую Імперію", автором якої був українцеві Теодор Прокопович, який після Полтавської битви хотів нагадати Петрові I, що тут він не цар московський, а імператор, як ми сказали б тепер, України. Цим Прокопович хотів стримати жорстокого розариаря Петра I з українцями. Морди не припинилися, але назва, санкціонована в 1721 р. сенатом, лишала. Багато українців як за царя Петра I, так і пізніше, як до наших днів, були на службі Росії, але працювали вони за вказівками Москви — Санкт-Петербурга, а тепер знову Москви під її диктат, доставали за це гроші, були „государственным собаками" (вислів Победоносцова, обер-прокурора св. Синода) й вважали їх „учасниками" російської політики ніяк не можна, як різнож не можемо вважати за українців тих українських реєгатів, які тепер на службі російських партій.

Самар-Лидський пише про „спільну історію", але, як бачимо, лише після Олексія Мих. сторія наша дещо (територіально) спільна, але й то не зовсім. Під Московію була лише Лівобережна Україна, а Правобережна, Буковина, Волинь та Галичина і Закарпаття до Росії не належали. До перва в кінці XVIII віку за Катерини II Росія силою, не питаючи українців, забрала спадатку Правобережжя, а потім Волинь, Холмщину та Забузься (I, II, III. Розділи Польщі). Волинь, Холмщина та Забузься лише 124 роки (1793-1917) лишались під Росією. За цей час волинська селянина не навчила навіть рахувати гроші на рублі та копійки й до кінця російського панування рахувала на золоті та копій грошей (я тому свідком). А за що до 1905 року на Волині (і в „Дарстві Польском") російський уряд платив москалям по 3000 рублів річно за „обрусеніє криві"? Чому не платили українцям? Чи це не „об'єкт" російської політики? Де ж тут, п. Самарський, „спільна культура"? Ви пишете: „вопреки всему, что говорят разниє фальсификатори історії" — хтож це сфальшував історію, зробишиши з 124 чл навіть 250 (ліво.) літ підданого життя спільну історію з народом, який свою історію почав біля 2000 літ тому? Фальшує історію і краде „Гвалт, історію фальшує!"

Звичайно, що нам, українцям, нічого не говорить „Борондінская бітва", але „Кулівська бітва" дещо говорить. Побідником Мамай був волинський князь Дмитро Боброк, „воєвода велий", як пише літопис, який з українсько-литовським лицарством вдарив з засідки. Треба пам'ятати, що все московське військо було вже в цей момент розгромлене (переводий полк, ліве крило, яке потім, рятуючи положення заявив князь Дмитро Ольгердович з резервним полком та на кінці центр. (В момент удару Бобрка трималося праве крило — князь Андрій Ольгердович та на лівому Дмитро Ольгердович — обидва з українсько-литовським лицарством. (Див. полк. Переяславський „Тактичний розгляд кулівської битви", „Табор" 1923). „Побідник" князь московський Дмитро „Донской", „непрославленный святой" (див. „Собор святых земли Русской" вид.)

(Докінчення на стор. 3-тій).

машинерії, що, зазублюючись докладно, кружляє рівно, без дргань. Олівець зупинився раптом в колонні колони. Ганс завер. Загосна рана в боці зацмєла нараз тихо, щоось пекуче пробігло хребтом і гостро вдарило в потилицю. Веберові замерехтіло в очах, колони потроїлися, олівець випав з рук. З жахом ждав він чергової гарячої хвилі, що проковзувшись хребтом, стукне в м'язок, запалить його, зальє полум'ям. Він тремтів, схилившись над столом, непорушний мов спараліжований. Вдар не повторювався і Ганс ворухнувся врешті, відчувачи страшне безсилля і втому. Він згорнув книги, зложив і присів, затих, понору вдвильючись у стіну, покриту наказами та рахівничими таблицями.

(Продовження буде).

ОСТАННІЙ БІЙ

Мов прочувачи свою долю, продає ота звонидна свою попліяну красу, побрязкує рещтками дорожчинцестей, щоб збаламутити деяких європейських альфонсів. Ми протверезуємо таких негайно і радикально. Наш бльок міцніє, ми просуваємося в Африку, щоб перетяти артерії ворога, ми скрізь. І вдивившись у чудову панораму Неаполі, в вічно-задимлений Везувій, я думаю, як історія писатиме про нас по тисячоліттях за пошаною, як пише тепер про славу Римської Імперії. Ми безсмертні! Здоровлю!

листами від себе й матері. Ліди Курт відгукнувся з даліни. Ось польова листівка. Атени, 12 травня 1941 Гансе! Не довгий час, і я в Гелладі. Шлях до неї не був устелений квітами. Лише сила нашого удару могла довершити того, що ми в кількох тижнях побороли найбільші труднощі і добилися до Егею, під Єгипет. Це передостання рунда нашого двобою з Англією. Знищено її останні гнізда на європейському суходолі і ось наш орел розпростер свої могутні крила від полярного Нордкапу по мітичну Крету. Я побував у Сербії, де згинув наш батько. Його могили я не їм відшукаю. Та я поставив йому пам'ятник з купи сербських бандитів, що їх наковня я в боюх. Я вдолівлений, я помстив смерть. Передо мною Егейське море, олівкові сади Аттики і знову руїни давньої велічч, що з подивом глядять на нових звиякців. Повір, всі чуда мітології, всі виправи Аргонавтів, всі подвиги Геракла нічим в порівнянні з нашими подвигами. З гордістю й певністю жду останньої рунди! Гайль! Курт,

І знову ні словечка про родину. А Ганс уже не хотів слухати про війни, про нові походи, про перемоги. Він нестерпно тужив за рідними, його стан здоров'я не кращав. Він виступив гостро, аж сам злякався своєї нагальності, з якою домагався відпустки. Йому відраджували лагідно й, переможені його настирливості, з завагами, що там, на Батьківщині тепер зміни, там важко, виплатити бланкет... Веберова думка спинилася злякано наче перед чорною пріпрівою. Він обкинув стомленим зором розбавлених гостей, що гаморили круг столиків, попивачи пиво. Постаті двоїлися, все наче вкривалося білим туманом. Вебер примкнув очі, міцно опер голову на долонях, щоб не впасти в безодню, що розкривалася перед ним... Дні і ночі їхав він, уявляючи собі чітко зустріч з рідними. Але рідна земля не та вже була, якою покинув її. Його зустрічали розторочені порти, згарища залізничних станцій, міста в руїнах від повітряних нальотів. Знайома рідна станція стояла ціла, та фабрика біля неї, куди цілими роками спінив

щоранку на роботу, не курила димарями. Ганс метнувся в сторону їх хати, пробігав вуличками. Біля гостроверхої кірки зупинився, мов не пізнавав нічого. З ряду чепурних домиків не було ні сліду. Ганс пробрався через румовища. Рідну хату він пізнав зразу. З неї залишилася фронтова стіна, що ніби намагалася закрити жорстоку руїну внутрі. На місці затишних кімнат, круглих, різьблених сходів, лежала гора цегли, поламані крокви, шматки черепиці, все засуваалося у глибоку вирву. Ганс просунався крізь щілини в руїнах і вдивлявся в той хаос до безтями. Він затремтів нараз, йому по темніло в очах, він впа на звалених зомлілий. Його очутили й забрали знайоми, окупили дбайливою опікою. Ганс, очунявшись, не питає уже про ніщо, він знає все. Рідних, найдороччих, мамі і Лізі, не побачити вже й ніколи ніколи, вони вирвані з його життя на все, по них лишалася лише глибока пуста, що в Гансовій свідомості застряла неуступчиво чорною повою...

...Вебер прокинувся від торку чийсь руки. Перед ним

Микола Черчер

10 РОКІВ ТОМУ

Лише через два тижні, коли поновлено роботу водогону та поставлено до роботи пожежні команди міста, що їх повернули з лівого берега Дніпра, пожежа почала вщухати і на початку четвертого тижня була остаточно зліквідована. Внаслідок цієї першої, найбільшої пожежі зовсім вигоріла територія центру столиці, обмежена такими вулицями: Інститутська (від Хрещатика до Ольгинської з великим будинком Гінзбурга), Ольгинська з Миколаївською, Мерингівська, Лютеранська до Кругло-Університетської, по Кругло-Університетській до Бесарабки, сама Бесарабка, кінець Хрещатика коло Бесарабки, далі середньою кварталом між Хрещатиком та Пушкінською, сама Пушкінська до Фундуклевської, середньою кварталом до Володимирської від Фундуклевської до Прорізної з польським театром включно, далі Михайлівським та Хрещатикським заулками і вся Думська площа. Крім того вигоріла частина Хрещатика від Думської до Царської площі (на парному боці лишилося 6 будинків на непарному 2 від Царської площі). Цим вичерпується терен найбільшої пожежі, а терени менших пожеж та окремі будинки розташовані в різних районах, що також були знищені вогнем, годі й думати перелічити. Прикладом може бути Сінна площа, всі будинки якої, що були розташовані на терені, знищено вогнем. Також великий будинок на Миколаївській площі (на Печерську) чи будинок засідань Раднаркому коло Царського Двірця і так далі.

Це була грандіозна, заздалегідь продумана операція, переведена в життя спеціально для цього вишколеними членами комуністичної партії, яких було навмисно залишено в столиці України. Тут більшовики одним замахом хотіли вбити двох зайців: знищити невинну для них столицю України, а вину за це знизити перекласти на німців, а самим вийти з цієї операції сухими й чистими. Та така глумачення пожежі й вибухів об'язкове лише для „совєтських, простих“ людей, а вся українська людність, разом з усім культурним світом, добре знає дійсного винуватця, бо плянове нищення столиці України більшовики почали значно раніш. Лише на протязі 1930-1936 рр. більшовики знищили: Братський монастир (будований запорожцями у 17 віці), Миколаївський монастир (будований у 17-віці), Іоніський монастир, Фролівський жіночий монастир, Золотоверхий Михайлівський монастир (збудований у 1108 році), Покровський монастир з усіма церквами, військовий собор Ми-

колая (будований гетьманом Мазепою в 17 в.), цілу низку церков будованих з 12 до 19 віку: Петропавлівська, Покровська, Рогостенська, Роджества Богородиці та інші на Подолі, Олександрівська, Пречистенська, Задубецька та інші на Печерсько-Стрітенській на Сінному базарі, Залізна на Жидівському базарі, Троїцька та Володимирська на Великій Васильківській, Вознесенська коло Покровського монастиря, св. Федора на Лук'янівці, Георгіївська коло Софійського Собору, Десятинна церква збудована у 1842 році на фундаментах 10 віку, Трьохсвятительська, що закладена у 1184 році, дзвіниця Курілівської церкви... Та хіба все перелічити! А скільки знищено пам'яток, культурно-освітніх установ, старих стильних будинків.

Нема змоги перелічити всі знищення найкращих споруд столиці, що їх будували український народ за свос тисячолітніс історичне життя! Чи ж

могли більшовики задіяти якусь споруду, яка б нагадувала про світле минуле України? У 1935 році намічено було знести Свату Софію, але обурення всіх верств населення, примусило Москву скасувати цей наказ.

Остання була знищена найбільша святиня України — головна Церква Печерської Лаври — Успенський Собор. Вибух стався на початку листопада 1941 року від „совєтської“ мінни. Але й на цьому не могли задовольнитися більшовики в своїй ненависті до столиці України! 1943 року, коли більшовики „визволяли“ Київ від німецьких фашистів, протягом трьох днів обстрілювали вночі столицю артилерією. Від цього вогню згоріли всі слобідки на лівому боці, багато будинків у місті, а головний будинок Університету горів з запізненням — пожежа почалася через три дні після вступу „визволителів“ у ненависну для них столицю. Більшовики „визволяючи“ Київ, цинічно його нищили і одночасно на увесь світ кричали: „Дивіться, що зробили німецькі фашисти з матір'ю городів руських! Лише німці здатні так зруйнувати культурний центр „Юга Росії!“

Кінець

ХТО ВИНЕН В БОЛЬШЕВИЗМІ?

(Докінчення зі сторони 2-ої)

дано в Америці) в цей час спійно спав у куцах („непритомний, але не ранений“). Куликівська битва була виграна українцями, які билися з татарами не з московського патріотизму, а билися з союзником Ягелла, свого ворога, який у момент битви був у 35 кіл від Куликівки Поля та йшов на поміч Мамаю. От що говорять нам „Куликівська битва“! Та не про це Ви думали, бо знаєте лише історію сфальшовану Любавським та іншими „во славу руського оружжя“.

Але верх нахабного фальшування історії становить твердження автора, що принадлежность русино-галичан к українському народу окажется под болшим вопросом... Цікаво чому тільки галичан (зверніть увагу на додаток „русинів“), а не закарпатців, воляників, буюковців, забужанців? Хто в стані провести лінію, яка розмежує галичан від закарпатців або воляників? Адміністративний поділ приналежний. Під кожним оглядом це один нарід, який замешкує свою територію з передісторичних часів. За княжих часів Київ, Червенські землі, Погориння, Забужжя становлять одну цілість і автор „Слова про поход Ігоря“ каже: „І ти Ярославле (Осмомисле) підлер гори (Карпати) своїми залізними полками“. Галичани чи Курцини для нього все одно, але про Суздаль чи Володимир на Клязьмі не згадує. Під ударами кочовиків лінії

оселє посувається на захід й Галицько-Волинське Королівство репрезентує всю Україну. Татарський наїзд (не 200-літнє „іго“ як у москалів) Бату хана приносить руїну, але не мас жадного культурного впливу, бо на Україні панують сильні впливи заходу. Коротке панування угорських королів, коронування Романа в Дорогичині, смерть Романа Мстиславича, як союзника Гогенштауфів під Завихостом (1205) — яскраві докази цього зв'язку. Москва в тому часі поволі підносить культурно під впливом принесеної татарами хінської культури (надаремно тому росіяни оскаржують татарів, що вони задержали їх культурний розвиток).

З переходою українських земель до Литви по жіночій лінії зв'язок з заходом лишається (з'їзд королів у Луцьку). Ерлодичин Витовта сягають сучасної Одеси. Після довгої боротьби литовсько-руське князівство опиняється в династичній лінії з Польщею. В часі цієї боротьби кілька князів перезагнали до Москви — туди загнали їх страх перед помстою Ягелла, а не симпатії до Москви. Нічого спільного з Москвою українські землі в цьому часі не мали.

На Запоріжжі, у військах Хмельницького та інш. зустрічаємо однаково галичан, воляників, закарпатців та наддніпрянців. Гетьман Коначевич-Сагайдачний роком галичанин, скінчив школу в Острові (Воляні) був гетьманом у Києві. Св. Іов, основоположник Почаївської Лаври — галичанин, Іван Вишенський, галичанин, а Ви пишете „українці і галичанс на протязі всієї (підкр. „Пос-ву“) історії шлі совершенно разнимі путями“. Тяжка імперіалістична рука Катерини II, на 124 роки розділила нас, але шляхи („путь“) у нас лишилися ті самі й як що нас тепер ділить віра — то не бійтесь проти ворога стаємо всі як один (напр. згадайте недавні віча п. Керенського у Німеччині) — можете переконатися по цьому, що наші шляхи одні. Ви хотіли мати докази єдності історичної та психологічної — маєте їх. Чи мало? Можемо навести ще грубі томи.

Але коли ви так стараетесь відсепарувати галичан від решти українців, бо їх „етнографіческа общность“ под болшим вопросом“, то чому не одсепаруєте від росіян Пушкіна? Його етнографічна окремішність від росіян безсумнівна, бо ж він нащадок муряна Ібрагіма, „арана Петра I, чи Лермонтова, що з шотландського роду? Це цілком „не сомнительно“, що їх принадлежность до росіян не квестіонуєте.

Коли вже пішло про „етнографіческую общность“, то я кажу ця „етнографіческа общность“ у росіян? В часі окупації росіянами (більшовиками) Західньої України (1940), на власні очі читав в „Учительской Газете“, що у 80 кл. від Москви відкрито на селі Мордовської школи, бо діти розуміли лише мордовську мову. З цього виникає, що в самому серці Московщини „етнографіческа общность“ не то, що сумнівна, а просто її нема.

Не раз приходило на думку, чому це так завзято росіяни заганяють нас до спільного „котелка“. На однім з недавніх віч в Європі росіяни висловилися, що якщо Україна від Росії відділяється, то Росія прилучиться до України. Розчулююче! Пригадується мені момент з початків революції коли до громадян нас, студентів, гаряче дебатуючих про українську справу, непомітно підійшов відомий професор нової російської історії (б. Петербурзького, та Варшавського У-тів) Писаревський. Він, коли до нього звернулися, закінчив дискусію словами: „к чорту українці, самоопределяйтесь, только хлеб нам отдайте“. Цей український хліб, та це з маслом, який досі задурно мають росіяни й не дає їм спокою.

Але найцікавіше закінчення артикулу в „Посві“: „Вам нравиться больше запад? Пожалуйте сами выберите! Но не мешайте нам, не навязывайте нам своей воли. Слово за нами!“ (підкр. наше).

Признається, я навіть оставив на хвилю. Вибірайте Захід, коли хочете — но й добре, чим же ми перешкоджусмо росіянам, коли вибираємо Захід? Чому то значить, що ми наикасаемо „нав'язуємо“ їм свою волю? Дивно й нелогічно! Але вже цілком відверто вийшло це „слово за нами“. Ви вибирайте, але вирішимо ми. Чи це не страшний імперіалізм?

Щодо твердження автора, що росіяни „однаково“ терплять від большевизму як і українці, то що це вже стільки написано, стільки наведено противних фактів, що не вважаю за потрібне ще раз про це згадувати.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО, ОНТ.

60-ліття Українських Піонерів у Торонті

Ці днісво величаві святкування розпочалися 29 вересня о год. 2-ній попол. відкриттям Української Національної Виставки в домі „Прованза“ з чотирьохма відділами: 1. Історичних пам'яток, 2. Народного мистецтва, 3. Книжки і преси та 4. Досягнень канадійських українців. Вечором відбувся Український Симфонічний Концерт, в якому взяли участь: Велика Симфонічна Оркестра м. Торонто, Злучені Українські Хор м. Торонто і солісти: Девон Коулчак, Михайло Голіньський, Борис Максимович, Дітя Черних, Михайло Мінський і Осип Гусуляк. Виконали: С. Людкевича: За Тебе Україно, Виктор Косенко: Симфонічну оперу оп. 20 на пісню і симфонічну оперу, Артемівсько-Голубицька: Фрагменти з опери „Запорожець за Дунаєм“.

Привітання зложили представники м. Торонто і провінції Онтарио, а з доповіддю були найближчий професор Кірквель і П. Вокіна. Такого концерту українське Торонто ще не чуло. Заслуха в тому містечковому керівництві проф. П. Туревича, що тим всім диригував? 30 вересня від полудня відбувся в тому самому „Колосусі“ Великий Народний Фестиваль, в якому взяли участь: Злучені Хор м. Торонто і Туревича, біля 100 танцюристів під проводом Василя Авраменка і Капелі Українських Вандуристів під пров. В. Вокіна.

З привіттів і промов найближчий були заступники прем'єра Канади сени Дорана і домініального міністра для громадянства та імміграції В. Е. Герриса мр. Конанакера і полковника Дж. Дрю, як тех піонера Т. Томашівського.

Вечором відбувся Великий Бенкет в Кришталовій залі King-Едвард Готель, за присутності визначних гостей українсько-канадійської спільноти і представників уряду Канади і парламента. У всіх імпрезах цього святкування за оба дні взяло участь понад 20.000 осіб. Святкування були дійсно глибоко репрезентативні українці Канади і найбільшим відзначенням українських піонерів за їх 60 літню працю.

Василь Тимко

ГАРТФОРД, КОНН.

3 громадського життя

По словах наших старих емігрантів, українська громада в Гартфорді все змагалася за передове місце між українськими громадами в Америці в жертовності та культурно-національній роботі. З приходом нової еміграції громада подвоїлася та начисляє тепер понад 600 душ. На жаль, між новими емігрантами є завеликий відсоток людей, байдужих до громадського життя. Але є й цілі одиниці, головню з-поміж молоді, які поступово втягаються в громадські обов'язки.

фіческа общность“ не то, що сумнівна, а просто її нема. Нераз приходило на думку, чому це так завзято росіяни заганяють нас до спільного „котелка“. На однім з недавніх віч в Європі росіяни висловилися, що якщо Україна від Росії відділяється, то Росія прилучиться до України. Розчулююче! Пригадується мені момент з початків революції коли до громадян нас, студентів, гаряче дебатуючих про українську справу, непомітно підійшов відомий професор нової російської історії (б. Петербурзького, та Варшавського У-тів) Писаревський. Він, коли до нього звернулися, закінчив дискусію словами: „к чорту українці, самоопределяйтесь, только хлеб нам отдайте“. Цей український хліб, та це з маслом, який досі задурно мають росіяни й не дає їм спокою.

Але найцікавіше закінчення артикулу в „Посві“: „Вам нравиться больше запад? Пожалуйте сами выберите! Но не мешайте нам, не навязывайте нам своей воли. Слово за нами!“ (підкр. наше).

Признається, я навіть оставив на хвилю. Вибірайте Захід, коли хочете — но й добре, чим же ми перешкоджусмо росіянам, коли вибираємо Захід? Чому то значить, що ми наикасаемо „нав'язуємо“ їм свою волю? Дивно й нелогічно! Але вже цілком відверто вийшло це „слово за нами“. Ви вибирайте, але вирішимо ми. Чи це не страшний імперіалізм?

Щодо твердження автора, що росіяни „однаково“ терплять від большевизму як і українці, то що це вже стільки написано, стільки наведено противних фактів, що не вважаю за потрібне ще раз про це згадувати.

„СОРОЧІНСЬКИЙ ЯРМАРОК“

КОМЕДІЯ НА 4 ДІ
відіграється заходом
УКР. ДРАМАТИЧНОГО ГУРТКА, в БІНГЕМТОНІ, Н.П.
В НЕДІЛЮ, 21. ЖОВТНЯ 1951 Р.
о год. 7:30 вечорі.
на УКР. САЛІ, число 2 Голанд Стріт
Штука дуже весела з українськими танками й співаними.
Вступ \$1.00 і 75 центів.

ВІДУКИ ДНЯ

ПОЇЗДНА З БІЗНЕСМЕНОМ

Це, багате, треба знати що і як! — Казав один мій знайомий, що вже має друге авто. — В Америці дурисвіті хог гать гати. Не зується головік, як його наберуть. Продасть вам такий штурдент державний дім, най неіснуючого банку, міст Вашингтона, ругу вам, що навіть копально бриндзі вже хтось купив. — Та воно ніби так. Ось ви... купили перше авто... — Правда, ошукали мене. Але друге, го-го! — нема дурниж. Тим разом я їх набрав. І загалом, я вже тепер не гіршор. Мене так легко не піддурять. На кожний бізнес дурлюєся, так казав, кризь подейні окуляри.

Я вдав, що повірив. — Слушайте! — викрикнув знайомий. — Ідте з нами в неділю за Нью Йорк. — А куди? — Куликівбудь. Кулись у ліси, поля, одне слово: в трироду. — Добре.

Прийшли неділя, і ми поїхали... — Всі знають, що значить виїзати в неділю авто з Нью Йорку! Дорога гудова. Авто перед нами, авто за нами, авто в розваз, авто вперек шляху і гас до гасу лісок з автами. Десь-не-десь бувас і густе поле з фабрикою.

Ідеться досить швидко, майже як середній кіньми. — Пождіть, — потішав мене знайомий, — відіємо на бізній шлях, там потиснемо. — Мені зовсім не нудно. Я правду казав, бо весь час має заняття і розвагу.

В авті їхала, крім нас двох, тільки найближа родина знайомого: теца, жінка і двоє дітей. Теца, як звигаюно, говоріть авта жінка, як звигаюно, схвилювана ги головік увавжас на знаки, а діти — ходять до американської школи: млілі і землі. Хлопчик тільки гасдо-гасу пловав мені на зеревик і вивав бабуні перо з капелюжа, а дівчинка збила грози шубу і запхала собі в ніс кістку зі слівки.

Скрутили ми на бізній шлях, авт було менше — не

раз і сто кроків оди від одного, то й покотили як добримі кіньми. Околиця майже дика. Тільки гасом якесь містечко, а так — фарми. В одному місці, при шляху продас фармер яблука. Стан! Аж гальма зашпицала. Каже знайомий: — Варт подивитися які, і спитатися по-гому. Як дороги, або нездали — не беремо. Зліз і побіг. — Тридцять фунтів за півтора долляра. А як пахнуть! — Вері, тож дуже дешеве. — Зрадла теца. — А гарні! — Чудові. Разом з кошком продають. — Півтора долляра! — дивувався я. — Так візьміть і мені. Принесли два кошкис, заладували, ідемо. Яблука справді пахнуть, гудова їзда. — Пождіть — каже теца. — Тридцять фунтів півтора долляра... Скільки не буде за фунт? — П'ять центів — відповідаю. — Гм! В крамниці коло нас також по п'ять центів! — Але ці так пахнуть? — Може й ні!... — А багате! — похвалила головік жінка. А головік і без цього хвалівас:

— Я вже в Америці знаю, як трава росте. Прошу, такий, наприклад, яблук ви в Нью Йорку не дістанете. Але треба уважати, бо вас можуть так ошукати, що й ну!... Маюги досить природи і яблук, ми завернули додому. Не минуло й дві години, як ми промгали двадцять миль і вже були в Нью Йорку. А за других дві були ми вже під хатою. Я вніс свій кошк на третій поверг, мій знайомий на четвертий (тридцять фунтів) і розійшлися.

До бізнесу треба мати голову — думав я перед станням про свого знайомого. Недавно в Америці, а дивіться який! Другої дини, пополудні, я вибрав з кошкис яблука. Вибрав п'ятнадцять штук, бо всі решта були зроблені. Випало: по десяти центів яблук, а кошкис задромо. Галакціон Чина.

нився Ярослав Гайнас над ролю української молоді, що П вона сьогодні мусить сповнити у величезній боротьбі двох світів і в змагу нашої Батьківщини за свос визволення. Він вказав на konieczність як найкраще вибрити цю молодь під кожним оглядом, а напевно одним з найдосконаліших інструментів у боротьбі будуть культурні вартості, буде мистецтво.

Організатори і гості чайного вечора живо сприймали завдання промовців. Опісля серед учасників відбувалися живі дискусії на заторкненій темі. З цих дискусій було видно, як глибоко на серці української

громади, лежать справи нашої культури, нашого мистецтва і взагалі нашого громадського і політичного життя. Учасники цього вечора розходилися в піднесеному настрою з глибокою певністю, що Драматично-Хореографічний Гурток „Джерело“ при співпраці і допомозі таких видатних майстрів свого діла, як Писин Гриняк і Роман Петрица, здобуде в цьому сезоні немалі успіхи.

Учасник ВСТУПАЄТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗАМОВЛЕННЯ НА НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ „СВОБОДИ“

НОВИЙ ТИЖНЕВИК ЛІТЕРАТУРИ, МИСТЕЦТВА І КУЛЬТУРИ

Український Народний Союз, виконуючи постанову свого Головного Уряду, винесену на рекомендацію Редакції „Свободи“ на річних нарадах в березні цього року, планує почати з дием 1-го січня 1951-го року видання недільного чиела „Свободи“, як окремого тижневика літератури, мистецтва і науки. Тижневик буде ілюстрований та виходитиме під редакцією окремої Колегії, до участі в якій будуть запрошені найвидатніші українські культурні, мистецькі і наукові сили в цій країні і закордоном.

Передплату на тижневик встановлено дуже низку, щоб тільки могли покрити найконечніші основні кошта видання. Вона винеситиме:

1. Для членів УНСоюзу і передплатників щоденника „Свобода“: річно — \$3.75; піврічно — \$2.00; чвертьрічно — \$1.25.

2. Для нечленів і непередплатників щоденника: річно — \$5.00; піврічно — \$2.75; чвертьрічно — \$1.50.

Поодинокое число в продажу коштуватиме 12 центів. Покищо — приймаються тільки самі замовлення, без грошей.

Тільки вивопніть подане внизу зголошення, витніть його та перешліть на адресу „Свободи“.

До: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ЗАМОВЛЕННЯ

Прохаю зарахувати мене до передплатників тижневика літератури, мистецтва і культури, що має повинитись як окреме недільне видання „Свободи“ від початку 1952-го року. Передплату на тижневик зобов'язуюсь вислати негайно, як він почне появлятися.

(Виповніть по-англійськи!)

Ім'я і прізвище _____
Адреса: _____ (№ & Street) _____ (City) _____ (State)

_____ (Date) _____ (Signature)

Увага! — Українці м. Честер, Па., та Околиці!

ШИРШИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ м. ЧЕСТЕР, ПА.

повідомляє, що

В НЕДІЛЮ, 28. ЖОВТНЯ 1951 Р.

в годині 2:30 пополудні

— відбудеться —

УКРАЇНСЬКА ПРОТИВОЛЬШЕВИЦЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ

Просимо всі українські Товариства здержатись від усяких імпрез в цей день.

Українці! Всі без винятку, як стара так і нова імміграція, в кого б'ється шире українське серце, приходьте масово на цю маніфестацію! Станьмо всі як один в обороні України! В обороні тих, які сьогодні каруються та мучаться під комуністичним ярмом. Піднесім гомінкий голос, протесту проти російсько-більшевицького імперіалізму!

За дальшими оголошеннями слідкуйте в нашій пресі. Комітет.

УВАГА! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 28. ЖОВТНЯ 1951 Р.

в залі Укр. Народного Дому на вул. Маргін

— відбудеться —

ТВОРЧИЙ КОНЦЕРТ ГРИГОРІЯ КИТАСТОГО

Музичні твори ГР. КИТАСТОГО виконуватимуться улюбленими співачками-солістками: Н. НОСЕНКО, І. ЗАВЕРТОН, М. МІНСЬКА; вокальним квартетом: ГР. ПОПОВ, ГР. КИТАСТИМ, ІВ. КИТАСТИМ, П. МІНЯВЛОМ; та Мішаним Хором Американської Української Молоді м. Дітройт. Фортеп. супровід ОЛЬГИ ДУВРИВНИ. Сам автор ГР. КИТАСТИМ виступить як соліст-бандурист.

В концертову програму входять ліричні пісні, ромаси, оригінальні твори, дитячі пісні та думи написані автором на слова Т. Шевченка та сучасних поетів. Вперше буде виконано думу про Кемптен (побудовану на темі репатріації 1945 р.) та думу про Симона Петлюру.

РОЗШУБИ
ОЛЕКСАНДР БУРЛАК пошукує свого сина, Семю (Петра) Бурака...

ПРАЦЯ
Потрібні досвідчені ДРУКАР ЛІНОТИПІСТ...

ПОТРІБНО жінки до домашньої праці, спання на місці, 35 дол. тижнево...

Ставайте глемами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками дванадцяти мільйонного Союзного майна!

ОРХЕСТРА
На різні оказії слухайте її по радіо через награти (POLO) платівки.

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

Українські підприємства м. Філадельфії з невідомою частинною нашою вартості та значення.

Отемі повідомляємо Шановних Громадян Філадельфії, що з дня 6. ЖОВТНЯ 1951 р. відкрили ми нову українську КРАМНИЦЮ „НАДІЯ“

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК І С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ“
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френкліну)

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ
— це єдина українська крамниця, де можна набути товари найкращих фірм...

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТВОК ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

ПЛАСТ
Організація Української Молоді КРАСВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА 12001 Lumpkin Ave, Detroit 12, Mich.

Maple Coal & Coke Co.
anthracite FUEL OIL bituminous OIL BURNERS SALES & SERVICE

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

Галантерейна крамниця „МОДА“
862 N. Marshall Street (напр. крам. О. Бережницького)

КРАМНИЦЮ „НАДІЯ“
621 W. Columbia Ave., Phila, Pa. (Pir Маршал вул.)

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК І С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ“
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френкліну)

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ
— це єдина українська крамниця, де можна набути товари найкращих фірм...

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТВОК ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

„УКРАЇНА XX СТОРІЧЧЯ“...
(Докинешся зі стор. 1-8)
При цій нагоді — варто загадати, що член ДП Комісії — Едвард О'Коннор, приготувавши свою знамениту промову на недавній Академії ЗУАДК-ту в Метрополітен Опері Гавзі в Філадельфії та пропонуючи створення окремої американської організації для допомоги визвольним змаганням не-російських народів Совєтського Союзу, що мало такий широкий відгомін в американській пресі, користувався переважно книжкою „Україна XX. Сторіччя“ та іншими виданнями Українського Народного Союзу в англійській мові.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДИ.
GR. 7-8951

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

„БАЙКАР“
Глібіа, Гребінка, Манило... Як це велично звучить! Слава про мене б гриміла... Тільки народ щось мовить... „Запоріжжя сміється“ (стор. 29).

ІВАН МАНИЛО
P. O. Box 3576 Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК І С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ“
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френкліну)

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ
— це єдина українська крамниця, де можна набути товари найкращих фірм...

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТВОК ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

На вістари активної служби Ватиканці покладають безліч планів, починаючи від сот. УСС Ф. Черника аж до Командира УПА ген. Р. Шухевича-Чупринки і полк. О. Гасина.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДИ.
GR. 7-8951

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

„БАЙКАР“
Глібіа, Гребінка, Манило... Як це велично звучить! Слава про мене б гриміла... Тільки народ щось мовить... „Запоріжжя сміється“ (стор. 29).

ІВАН МАНИЛО
P. O. Box 3576 Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК І С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ“
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френкліну)

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ
— це єдина українська крамниця, де можна набути товари найкращих фірм...

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТВОК ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

„УКРАЇНА XX СТОРІЧЧЯ“...
(Докинешся зі стор. 1-8)
При цій нагоді — варто загадати, що член ДП Комісії — Едвард О'Коннор, приготувавши свою знамениту промову на недавній Академії ЗУАДК-ту в Метрополітен Опері Гавзі в Філадельфії та пропонуючи створення окремої американської організації для допомоги визвольним змаганням не-російських народів Совєтського Союзу, що мало такий широкий відгомін в американській пресі, користувався переважно книжкою „Україна XX. Сторіччя“ та іншими виданнями Українського Народного Союзу в англійській мові.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДИ.
GR. 7-8951

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

„БАЙКАР“
Глібіа, Гребінка, Манило... Як це велично звучить! Слава про мене б гриміла... Тільки народ щось мовить... „Запоріжжя сміється“ (стор. 29).

ІВАН МАНИЛО
P. O. Box 3576 Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК І С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ“
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френкліну)

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ
— це єдина українська крамниця, де можна набути товари найкращих фірм...

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТВОК ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

ЗБОРИ ВІДПІЛВ У. Н. С.
ГАРТФОРД, КОНН. — Вил. 277 повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня, в год. 2. попол., в церковній галі. Просимо всіх членів прийти на збори, а довіруючих просимо обов'язково виринати залюбки.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДИ.
GR. 7-8951

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

„БАЙКАР“
Глібіа, Гребінка, Манило... Як це велично звучить! Слава про мене б гриміла... Тільки народ щось мовить... „Запоріжжя сміється“ (стор. 29).

ІВАН МАНИЛО
P. O. Box 3576 Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК І С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ“
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френкліну)

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ
— це єдина українська крамниця, де можна набути товари найкращих фірм...

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТВОК ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

Увага! ФОТОГРАФ! Увага!
Виконую різні замовлення по фотографії: портрети, побільшення знімок з фотографічних карток чи з негативів, а також роблю малі розміри. Роблю в кольорах (ручним способом). Виконую: чисто й гарно і поспішно Вам через пошту — за дуже низької ціни. Хто хоче мати портрети чи великі фотографуватися, можете придодати:

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСІ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСІ ІЗДИ.
GR. 7-8951

УВАГА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ!

„БАЙКАР“
Глібіа, Гребінка, Манило... Як це велично звучить! Слава про мене б гриміла... Тільки народ щось мовить... „Запоріжжя сміється“ (стор. 29).

ІВАН МАНИЛО
P. O. Box 3576 Philadelphia 22, Pa., U.S.A.

ПЕРЕВОЗОВЕ ПІДПРИЄМСТВО КІРИК І С-КА
832 N. Marshall St. Телефон: MA. 7-2486

ПРАЛЬНЯ „ПРОМІНЬ“
при 933 N. 7th STREET, між Poplar and Girard Ave. (Окол. Френкліну)

ФІРМА ГОЛОВАТИЙ
— це єдина українська крамниця, де можна набути товари найкращих фірм...

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТВОК ВИСИЛАЄМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ

